

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2003427

Data d'inici 04/11/2020

Promoguda per

Matèria Ensenyament

Assumpte Mesures extraordinàries per a la realització de proves com a conseqüència de la crisi sanitària, Covid-19

Tràmit Petició d'informe. Resolució

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

Hble. Sr. Conseller

Av. Campanar,32

València - 46015 (València)

Hble. Sr. Conseller,

Justifiquem recepció del seu escrit, mitjançant el qual ens dona trasllat de l'informe emés en relació amb la queixa formulada pel Sr. (...); va ser admesa a tràmit l'1/12/2020.

L'autor de la queixa manifestava, substancialment, la falta de previsió de mesures extraordinàries relatives a la realització dels exàmens —convocatòria de caràcter excepcional— per a l'obtenció del títol del nivell C1 de valencià, perquè l'aspirant es trobava en confinament domiciliari obligatori com a conseqüència de la COVID-19.

A fi de contrastar les al·legacions formulades, vam sol·licitar a l'Administració educativa informació suficient sobre la realitat d'aquestes i d'altres circumstàncies concurrents en el present supòsit.

Amb data 23/12/2020 té entrada en el registre d'aquesta institució l'informe emés per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, el contingut del qual és el següent:

(...) La Junta Qualificadora de Coneixements de València és una entitat administrativa que convoca proves de coneixements de valencià per a la ciutadania al marge dels estudis reglats.

Com no és una entitat acadèmica no pot fer ús de personal examinador i lloc de realització de les proves sense una resolució de convocatòria prèvia i, a més, ha de seguir la seua tramitació pel que estableix la Llei de procediment administratiu.

Segons el que s'ha dit en el paràgraf anterior, el dia 23 de setembre es publica en el DOGV núm. 8911 la Resolució de 21 de setembre, de la Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme, per la qual es convoca la prova extraordinària de nivell C1 per a l'obtenció dels certificats oficials administratius de coneixements de valencià i es nomena la comissió coordinadora i les comissions examinadores.

Aquesta convocatòria extraordinària preveu totes les mesures extraordinàries sanitàries per a fer front a l'expansió de la Covid durant la realització de la prova amb totes les mesures de seguretat i, per això, s'estableixen un pla de contingència general i quinze plans de contingència adaptats a les quinze seus de realització de les proves supervisats per la Conselleria de Sanitat. A més, la prova extraordinària de coneixements de valencià es va realitzar en dos dies.

(...)

En la primera jornada, 31 d'octubre, la prova va començar a les 9.30 h i va durar fins a les 13.30 h. Atenent les característiques i la durada de la prova, la JQCV, com estableix el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, no pot realitzar-la cap altre dia que no siga el previst en la resolució perquè tots els aspirants de totes les seus han de realitzar la mateixa prova, en les mateixes condicions i començar a la mateixa hora. Aquestes condicions per la igualtat d'oportunitats entre tots els aspirants feien impossible realitzar-la altre dia i la idiosincràsia de la prova tampoc en línia. A totes les persones que es van posar en contacte amb la JQCV per a informar que no acudirien a aquesta jornada per trobar-se confinades, se'ls va informar que amb la sol·licitud corresponent la Conselleria d'Hisenda els faria la devolució de la taxa.

En la segona jornada, 28 de novembre, els aspirants que havien superat les 3 àrees del dia 31 d'octubre consultaven en el web de la JQCV l'hora de l'àrea d'expressió i interacció orals, prova que durava incloent-hi la preparació 25 minuts. En aquest cas i tenint en compte les condicions i la durada de la prova va ser possible la realització en línia i, per això, vint-i-quatre aspirants, amb la sol·licitud prèvia i la documentació justificativa necessària d'estar confinats, van realitzar la prova en línia des de sa casa.

Per altra banda, cal insistir que la Junta Qualificadora de Coneixements de València no té l'exclusivitat en l'acreditació dels coneixements de valencià, ja que enguany en l'àmbit autonòmic valencià, tot i la pandèmia, les escoles oficials d'idiomes van fer proves en setembre i novembre i les set universitats valencianes han obert la matrícula al mes de novembre per a poder examinar els aspirants durant el mes de gener de 2021.

La Junta Qualificadora de Coneixements de València va prendre les mesures extraordinàries sanitàries per a poder desenvolupar la prova amb total seguretat per a tots els participants però no es podien acceptar altres mesures extraordinàries que no estigueren previstes en la resolució de convocatòria de proves o que afectaren de forma discriminatòria al seu desenvolupament (...).

Donarem trasllat de totes les actuacions a l'interessat a fi que hi formulara les al·legacions que considerara pertinents; en data 29/12/2020 manifestà el que segueix:

(...) Es dona la paradoxa que un malalt amb qualsevol malaltia (càncer, SIDA, altres malalties contagioses) sí que podia accedir i realitzar l'examen en cas de trobar-se en condicions físiques òptimes, però jo, trobant-me perfectament i amb una ferma voluntat de realitzar la prova no se m'arbitra una alternativa, PER UNA CLARA FALTA DE PREVISIÓ, reconeguda en que en la segona prova (l'oral) sí que van permetre realitzar-la de forma telemàtica, quan NO ESTAVA PREVIST d'inici, o siga una reculada i reconeixement de que havien obrat malament, als confinats de la segona prova se'ls dona l'oportunitat de fer l'examen, ALS CONFINATS DE LA PRIMERA PROVA QUE DONA ACCÉS A LA SEGONA NO.

El Director General apel·la que la realització d'un nou examen (o una alternativa seriosa) per als confinats del primer examen seria discriminatòria, quan són les seues accions les que realment discriminen, no deixant a varies persones matriculades en el primer examen la possibilitat de fer-lo, i obrint aquesta possibilitat (REPETISC, NO PROGRAMADA) a les persones que havent aprovat el primer, van sol·licitar fer telemàticament el segon examen.

Aquesta insistència en el dret de realitzar la prova no és capritxosa, ja que la quantia de punts del valencià per a les pròximes oposicions fa que de tenir una qualificació a altra, pugues treballar tot l'any o no (...).

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa, i ateses les dades i els documents que consten en l'expedient, passem a efectuar-ne l'estudi.

Amb caràcter previ, hem de recordar que no correspon al Síndic de Greuges resoldre els desacords o les discrepàncies que les persones interessades puguen tenir amb l'organització i el funcionament de les proves convocades.

En aquest sentit, la potestat o facultat d'organització d'aquestes correspon exclusivament a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, la qual compta amb els seus propis mitjans (personals, materials i jurídics), com també, en aquesta situació de crisi sanitària, amb la col·laboració d'altres àmbits o sectors de l'Administració pública, especialment del sanitari.

El Síndic no té facultats legals per a discutir l'organització de les proves, ni disposa d'assessors científics o sanitaris que puguen posar en qüestió les decisions adoptades per les autoritats educatives, en l'àmbit de les seues competències, ni molts menys els acords adoptats per l'Administració sanitària.

Referent a això, solament si hi ha algun incompliment o deficiència concreta, més enllà dels criteris organitzatius aprovats, està justificada la nostra intervenció.

Una vegada aclarit això anterior, li demanem que considere els arguments que a continuació li exposem i que són el fonament dels suggeriments amb què concloem.

És clar que les restriccions a la mobilitat i permanència de persones en espais públics i privats, imposades per la situació excepcional de crisi generada per la COVID-19, dificulten òbviament la gestió dels processos de realització de les proves.

Per això es feia necessari, amb caràcter també excepcional, que per part de la Conselleria convocant de les proves s'adoptaren una sèrie de mesures transitòries i de vigència limitada a la nova realitat social, perquè en cas contrari el seu funcionament resultaria afectat negativament, i a aquest efecte es van adoptar una sèrie de mesures per part de l'Administració educativa.

No obstant això, la norma que regulava el procediment i l'organització de les proves no establia res per al cas que els participants en la crida al primer examen no hi pogueren concórrer per estar en confinament provocat per la pandèmia de la COVID-19.

Tenint en compte aquesta situació, considerem que tal circumstància, a fi de salvaguardar el principi d'igualtat en el dret a la realització de les proves, s'hauria d'haver previst com a «causa de força major», és a dir, que la inassistència a la realització de les proves en la data inicialment establida, amb motiu del confinament domiciliari obligatori de les persones afectades per la COVID-19, ordenat i certificat pels serveis públics de salut competents en aquesta matèria, hauria de donar lloc a la possibilitat de realitzar l'exercici corresponent en una data posterior [una situació que sí que s'ha previst per l'Administració autonòmica per exemple en la seua Resolució de 30 d'octubre de 2020, de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, per la qual es complementa la Resolució de 9 d'abril de 2019, sobre el funcionament dels òrgans tècnics de selecció de les proves selectives del personal de l'Administració de la Generalitat (DOGV núm. 8529, de 15 d'abril), amb motiu de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19].

Per això, si els participants que no van poder accedir al primer examen i que acreditaren la causa de la seua inassistència mitjançant certificació mèdica expedida pel facultatiu competent dels serveis públics de salut, amb indicació expressa del moment en què es va produir el confinament domiciliari i, si escau, el dia previst per a la seua finalització, podria preveure's com a causa suficientment justificada per a poder realitzar noves proves per a aquest col·lectiu en una data posterior a la inicialment prevista.

A més a més, cal indicar que la seua assistència a l'examen en aquestes circumstàncies i en el dia assenyalat inicialment hauria representat una vulneració de la normativa vigent amb la corresponent sanció que comportaria, i així el Decret llei 11/2020, de 24 de juliol, del Consell, de règim sancionador específic contra els incompliments de les disposicions reguladores de les mesures de prevenció davant de la COVID-19, l'objecte del qual és establir un règim sancionador que garantisca el compliment de les mesures dictades per a la prevenció de la COVID-19 en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, tipifica en el seu art. 7 com a infracció molt greu: "(...) 7. L'incompliment reiterat del deure d'aïllament domiciliari acordat per l'autoritat sanitària o, si escau, del confinament decretat, en persones que hagen donat positiu en COVID-19, si aquest comporta danys greus per a la salut pública (...).

En el seu article 6, com a infraccions greus: "(...) 8. L'incompliment del deure d'aïllament domiciliari acordat per l'autoritat sanitària competent o, si escau, del confinament decretat, realitzat per persones que hagen donat positiu en COVID-19 (...).

I en el seu article 5, i com a infraccions lleus, entre d'altres: "(...) 4. L'incompliment de la mesura cautelar de quarantena acordada per l'autoritat sanitària competent en persones que no hagen donat positiu en COVID-19, però que siguen contactes directes d'un malalt confirmat. 5. L'incompliment d'una ordre general de confinament decretat (...).

D'altra banda, en l'article 9 estableix les sancions següents:

- (...) 1. Les infraccions lleus seran sancionades amb advertència o multa de 60 fins a 600 euros.
2. Les infraccions greus podran ser sancionades alternativament o acumulativament amb:
a) Multa de 601 a 30.000 euros i acumulativament fins a 300.000 euros.
3. Les infraccions molt greus podran ser sancionades alternativament o acumulativament amb:
a) Multa de 30.001 a 60.000 euros i acumulativament fins a 600.000 euros.

En virtut de tot el que antecedeix i de conformitat amb el que hi ha disposat en l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'aquesta institució, **SUGGERIM A LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT:**

Primer. Que, mentre romanga vigent la declaració de l'estat d'alarma per la situació de pandèmia, en les proves que es convoquen a aquest efecte es considere com a causa de força major la inassistència a aquestes en la data inicialment establida per motius de confinament obligatori de les persones afectades per la COVID-19.

Segon. Que es realitze una nova convocatòria per a la realització de les proves corresponents al primer examen a totes aquelles persones que puguen justificar la seua situació de confinament obligatori per COVID-19 durant les dates de realització de la convocatòria, un confinament que estiga ordenat i certificat pels serveis de salut competents en aquesta matèria.

De conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'aquesta institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta els suggeriments que li fem o, si s'escau, que ens comuniqui les raons que considere per a no acceptar-los.

Aquesta resolució es publicarà en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Atentament,

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana